

5.10.4 Společenskovědní praktika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Společenskovědní praktika je vytvořen pro žáky se specifickým zájmem o historii i současnost. Je nabízen jako volitelný předmět žákům v 6. ročníku. Pokud si jej žáci zvolí, pokračují v něm i v ročníku sedmém. Společenskovědní praktika svým obsahem a učivem nejvíce zasahují do vzdělávací oblasti Člověk a společnost. V menší míře jsou, zvláště při různých praktických úlohách, naplňovány také výstupy vzdělávací oblasti Umění a kultura a Člověk a svět práce. Náplní předmětu jsou také základy komunikace a prezentace vlastní práce, pravěk a středověk prakticky.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Obsahem předmětu je získání dovedností v oblasti prezentace (verbální projev, práce s textem, práce se zdroji, formulace a ověřování závěrů). Získané dovednosti budou uplatňovány při praktickém seznamování s pravěkem a středověkem. Žáci budou pracovat na prezentacích dle zadaného historického tématu, jako např. historické osobnosti, umění, pomocné historické vědy – grafologie (čtení starých textů), heraldika, numismatika, genealogie (rodokmen). Náplní předmětu je i návštěva archeoparků, muzeí, archivu a hradů.

V rámci volitelného předmětu Společenskovědní praktika je věnován dostatečný prostor také vybraným námětům ze všech průřezových témat (viz tabulka).

Vyučování probíhá v rámci menších skupin žáků. V rámci předmětu klademe důraz na tzv. metody objevování a řešení problému, rozvíjíme u žáků různé diskusní techniky, učíme žáky pracovat s psaným textem (čtení s porozuměním), vyhledávat informace.

Týdenní časová dotace v ročnících											
1.	2.	3.	4.	5.	1. stupeň celkem	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem	Celkem
0	0	0	0	0	0	(1)	(1)	0	0	(2)	(2)

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Společenskovědní praktika využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací,
- rozvíjíme u žáků čtení s porozuměním,
- respektujeme různé učební styly žáků.

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- vedeme žáky k plánování vlastních postupů při práci,
- poskytujeme žákům kladnou zpětnou vazbu, povzbuzujeme je při práci.

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat,
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali odlišný názor,
- usměrňujeme komunikaci, potlačuje extremistické názory (fašismus, apod.).

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování,
- navozujeme situace, kdy žáci přijímají různé sociální role, a tudíž rozvíjejí svoji empatii k druhým.

Kompetence občanské

- zadáváme skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní,
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví,
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi, k propojování poznatků.

Kompetence digitální

- zařazujeme do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace, žák je využívá při učení i při zapojení do výuky,
- učíme žáka vyhledávat, kriticky posuzovat, sdílet data, informace a digitální obsah, porovnávat prameny, podklady, seznamovat se s možnostmi, které nabízí digitální technika,
- umožňujeme vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků,
- ukazujeme, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru (video, zvuk, text, mapy, grafy atd.),
- učíme žáky etickému jednání v online světě, komunikaci a sdílení informací, poznávání nových technologií - v čem jsou bezpečné, v čem hrozí případné nebezpečí - např. vytvoření dezinformace, zkreslování historických faktů, vytváření kultu osobnosti, režimu „na objednávku“.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Volitelné předměty Vyučovací předmět: Společenskovědní praktika				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
6. ročník				
Počátky lidské společnosti				
D-9-2-01 charakterizuje Život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Žák: - charakterizuje Život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Člověk a lidská společnost v pravěku Po stopách archeologie Archeologické nálezy v místě bydliště z období pravěku Život v pravěku - praktické ukázky (rozdělávání ohně, obrušování kamenů, pazourku, výroba sošek, ...) Návštěva archeoparku VŠestary	D - Člověk a lidská společnost v pravěku Vv - primitivní umění Vo - role muže a ženy P - zemědělství, přírodní podmínky, životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka PČ - vlastnosti materiálů, pracovní pomůcky, lidové zvyky, tradice, řemesla OSV1 - cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, rétorika při prezentaci referátu VDO2 - občan jako člen společnosti	D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předmět
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Žák: - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost			
	Žák: - uvede příklady archeologických kultur na našem území			
	Žák: - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti			

	s využitím regionálních specifíků		VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí VMEGS2 - naše vlast a Evropa, Život Evropanů VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 - etnický původ MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur EV2 - základní podmínky života, vliv zdrojů na společenský rozvoj EV3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí, změny v krajině, krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit EV4 - vztah člověka k prostředí, přírodní zdroje, způsoby využívání OSV5 - kreativita při zhotovení výrobku	
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Žák: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu			ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Žák: - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic			ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Žák: - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu			ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Žák: - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Keltové na našem území Keltská hradiště (oppida) v Čechách a na Moravě Technologie zpracování kovů, skla, keramické hlíny v době keltské (keltské zbraně, výroba šperků, ornamenty, ...)	Z - Česká republika (zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje) PČ - vlastnosti materiálů, pracovní pomůcky, lidové zvyky, tradice, řemesla Vv - umělecké šperky, kresba ornamentů, jejich symbolika	D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
	Žák: - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti			

	s využitím regionálních specifíků	Návštěva keltského oppida	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium	
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	Žák: - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků		OSV5 - kreativita při zhotovení výrobku OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, rétorika při prezentaci referátu VDO2 - občan jako člen společnosti VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí	ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uveče významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Žák: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu		VMEGS2 - naše vlast a Evropa, život Evropanů VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 - etnický původ MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur	ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Žák: - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic		EV2 - základní podmínky života, vliv zdrojů na společenský rozvoj EV3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí, změny v krajině, krajina dříve a dne, vliv lidských aktivit EV4 - vztah člověka k prostředí, přírodní zdroje, způsoby využívání	ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Žák: - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu			ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Žák: - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Pomocné vědy historické Chronologie (historický čas, časová osa)	M - přímka VI - orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období D - časová osa, měření času v nejstarších říších, vliv křesťanství na měření času OSV1 - dovednosti pro učení a studium VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí EV2 - vliv podmínek na společenský rozvoj	
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Žák: - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy			
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Žák: - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Numismatika Vývoj platidel (druhy, platidla svět, naše území, hodnota, síla měny, archeologické nálezy platidel na našem území, pojem historická hodnota, druhy kovů)	PČ - vlastnosti materiálů Vo - peníze – funkce a podoby peněz, formy placení M - přirozená čísla, desetinná čísla, procenta Vv - výtvarná podoba peněz Ch - drahé kovy OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, dovednosti zapamatování	M-5-1-02p Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech	Žák: - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých		OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, rétorika při prezentaci referátu	M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

a algoritmech Školské matematiky	postupech a algoritmech Školské matematiky		VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí, archeologické nálezy MKV1 - zvláštnosti různých etnik MKV2 - vztahy mezi kulturami MKV3 - různé způsoby života, odlišné myšlení MKV4 - multikulturalita současného světa EV2 - vliv přírodních zdrojů na vznik platidel EV3 - vliv těžby drahých kovů na krajinu	
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Žák: - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek			
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Žák: - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Heraldika Vývoj znaků, erbů, pravidla (šlechtické rody, města, cechy Erb Hradce Králové a přilehlých obcí (bydliště žáků)) Tvorba vlastních erbů	Vv - prvky vizuálně obrazného vyjádření, gotické umění Vo - naše obec, region, kraj – zajímavá a památná místa, významní rodáci OSV1 - cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium OSV5 - kreativita OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, rétorika při prezentaci referátu OSV11 - hodnoty a jejich projevy v chování členů šlechtických rodů, cechů	
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Žák: - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy			VV-5-1-02p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-02p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření	Žák: - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření			VV-5-1-05p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj

a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace		VDO2 - člen společnosti, jeho práva a povinnosti VDO3 - formy participace občanů v politickém životě (v minulost a dnes) VDO4 - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (porovnání minulosti a dneška) VMEGS2 - státní a evropské symboly VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace MKV1 - vlastní kulturní zakotvení MKV2 - důležitost integrace jedince v rodinných a profesních vztazích	tvůrčí záměr VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních, uměleckého díla
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Žák: - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu			VV-9-1-05 uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Žák: - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků			VV-9-1-06p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Žák: - rozlišuje blízké příbuzenské role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Genealogie Seznámení s rodokmenem (vyhledávání informací na základě šlechtických rodokmenů) Tvorba vlastního rodokmenu	Inf - informace, informační zdroje, informační instituce, formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování	ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

			M - závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr Vo - vztahy mezi lidmi a formy soužití, příbuzenské a mezigenerační vztahy Vv - výtvarné pojetí rodokmenu - strom života OSV1 - dovednosti pro učení a studium OSV2 - co o sobě vím (mí předci) OSV5 - kreativita při zpracování vlastního rodokmenu OSV6 - vzájemné poznávání se v rodině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech VMEGS1 - rodinné příběhy; život dětí v jiných zemích VMEGS2 - Život Evropanů, styl života v evropských rodinách VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik	
--	--	--	--	--

			MKV2 - tolerantní vztahy, rozvoj spolupráce bez ohledu na kulturní, sociální, náboženskou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince v rodinných vztazích MKV3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur MKV4 - komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem MKV5 - odstranění předsudků vůči etnickým skupinám, nekonfliktní život v multikulturní společnosti	
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Žák: - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Návštěva Městského archivu HK, seznámení s kronikami ZŠ Svobodné Dvory Návštěva Muzea východních Čech v HK	Čj - praktické čtení, práce s textem Inf - informace, informační zdroje, informační instituce, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování OSV1 - dovednosti pro učení a studium OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, rétorika při prezentaci referátu MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MV1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, identifikování základních orientačních prvků v textu	

			MV4 - identifikování postojů a názorů autora ve sdělení	
--	--	--	--	--

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Žák: - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Pomocné vědy historické Paleografie (nauka o písmu, epigrafika - nauka o nápisích, seznámení s druhy písma v období starověku, středověku) Nápisy starověkého světa, citáty slavných antických osobností, četba středověkých textů	D - nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz, antické Řecko a Řím, kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost, Čj - praktické čtení, práce s textem, čtení s porozuměním, antický svět, literatura, mytologie Inf - informace, informační zdroje, informační instituce, formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy, hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování Vv - různé výtvarné techniky, např. tisk, práce s voskem, druhy písma - písmomalba, antická kultura Vo - nejstarší státy, písmo	
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák: - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Vývoj materiálů, na které se psalo, psacích potřeb		
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Žák: - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Výroba „historických“ textů, listin		
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Žák: - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta			
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje	Žák: - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova,		OSV1 - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium	ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		OSV5 - kreativita, schopnost vidět věci jinak, dotahovat nápady do reality OSV8 - dovednosti verbálního i neverbálního sdělování při přednesu referátu, rétorika VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí; lidová slovesnost a zvyky VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; mezníky evropské historie MKV1 - člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami MKV4 - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost EV3 - ochrana přírody a kulturních památek EV4 - naše obec a životní styl MV1 - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení MV4 - citáty - identifikování postojů a názorů autora, výrazové prostředky	
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Žák: - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu			ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Žák: - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic			ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Žák: - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu			ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Žák: - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti	Středověké památky, nálezy z období středověku v Hradci Králové, přilehlých obcích (bydliště žáků)	<i>Inf</i> - informace, informační zdroje, informační instituce <i>D</i> - český stát, jeho vnitřní vývoj a postavení v Evropě, náboženství,	ČJS-3-3-02p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

	nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Středověká podoba Hradce Králové - královské věnné město (Přemyslovci) Návštěva Muzea východních Čech v HK	<i>Přemyslovci, královské věnné město, kultura románská a gotická, archeologie</i> <i>Vo - naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</i> <i>Z - místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležité pro jeho další rozvoj</i> <i>Čj - středověká literatura</i> OSV1 - dovednosti pro učení a studium OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, rétorika při prezentaci referátu VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí; pověsti a báje VMEGS2 - naše vlast a Evropa VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; mezníky evropské historie MKV1 - člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Žák: - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost			ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti
ČJS-5-3-02 využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Žák: - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek			
	Žák: - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik			

			MKV2 - vztahy mezi kulturami EV1 - lidské sídlo, město, vesnice, kulturní krajina (olivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) EV3 - demografický vývoj v okolí, vliv hospodaření na prostředí; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - naše obec (přírodní zdroje a jejich využívání, kultura obce) MV1 - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení MV4 - citáty - identifikování postojů a názorů autora, výrazové prostředky	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Žák: - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Život ve středověku prakticky (kuchyně, móda, řemesla, ...)	PČ - <i>příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</i> D - <i>struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev</i> PČ - <i>nástroje, řemesla, materiály</i> Vv - <i>móda - barvení látek, zpracování látek, jejich druhy</i> OSV1 - dovednosti pro učení a studium	ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Žák: - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik		ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uveče významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p	

			VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí; pověsti a báje, lidová slovesnost, zvyky a tradice VMEGS2 - naše vlast a Evropa MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami, jejich rozdílnosti EV1 - lidské sídlo, město, vesnice, kulturní krajina (olivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) EV4 - naše obec (přírodní zdroje a jejich využívání, kultura obce)	vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob Života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Žák: - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob Života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Vojenství, zbraně ve středověku	D - vývoj zbraní, zbrojí, vojenská strategie, středověké bitvy, válečníci, křížové výpravy F - principy fungování zbraní, jednoduché stroje, vlastnosti materiálů, rychlost větru, odpor, gravitace OSV1 - dovednosti pro učení a studium OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, rétorika při prezentaci referátu VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí; pověsti a báje VMEGS2 - naše vlast a Evropa	ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uveďte významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
ČJS-5-3-02 využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Žák: - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody,			

	nemovitých i movitých kulturních památek		VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; mezníky evropské historie MKV1 - Člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení EV1 - lidské sídlo, město, vesnice, kulturní krajina (olivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) EV3 - demografický vývoj v okolí, vliv hospodaření na prostředí; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - naše obec (přírodní zdroje a jejich využívání, kultura obce) MV1 - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Žák: - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Kronika města, obce - seznámení (archiv, obec, fara)	Inf - informace, informační zdroje, informační instituce Vo - naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku Z - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj D - historie města HK Čj - báje a pověsti, pohádkové a nadpřirozené postavy, životopis,	ČJS-3-3-02p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-5-3-02 využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Žák: - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých			

	kulturních památek		<i>využívání písemných pramenů (dopisy, deníky)</i>	
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	Žák: - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Pověsti Hradce Králové, přilehlých obcí (bydliště žáků) Významné osobnosti (rodáci) z Hradce Králové a přilehlých obcí (bydliště žáků)	OSV1 - dovednosti pro učení a studium OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, rétorika při prezentaci referátu VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí; pověsti a báje VMEGS2 - naše vlast a Evropa MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení EV1 - lidské sídlo, město, vesnice, místní podmínky, ovlivnění přírody v průběhu vývoje civilizace EV3 - ochrana přírody a kulturních památek EV4 - naše obec (přírodní zdroje a jejich využívání, kultura obce) MV1 - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení MV4 - identifikování postojů a názorů autora, výrazové prostředky	ČJS-3-3-02p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-5-3-02 využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Žák: - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek			
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Žák: - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím	Návštěva hradu Kunětická hora	Z- regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost Vo - naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá	ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p

	regionálních specifik		<i>a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku</i> D - středověké hrady - hradní kultura, podoba hradů OSV1 - rozvoj smyslového vnímání, pozornosti VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí; pověsti a báje EV1 - lidské sídlo, město, vesnice, kulturní krajina (olivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek) EV3 - demografický vývoj v okolí; ochrana přírody a kulturních památek	uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
--	-----------------------	--	---	--